

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 37
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 24 Ianuarie, 1892.

Țilele aceste au fost alegerile și în comitatul Sibiului.

Fără șgomot și fără contracandidați, au fost proclamați pretutindenea candidații poporului săsesc aparținători partidului liberal.

Nici că se putea altcum.

Românii, după angajamentele luate, nu au pus nici candidați, nici au mers la urnă, deși în cercul Sebeșului majoritatea alegătorilor o formeză românii.

Așa vedem ales în Sebeșiu un sas neșoiu în persoana contelui Horváth Tholdy, de bună seamă ca să se confirme și prin alegerea acestui bărbat, cât de întime sunt legăturile între compatrioții noștri sasi și magiari.

Prețul preteniei încheiate la 1890 trebuia să-l plătescă la Sibiu românii din cercul electoral al Sas-Sebeșului, ér la Brașov vestitul apyonist Zay Albert, căruia comitetul de candidare i-a pus sulița în coște, și preste noapte a trebuit să-și schimbe vederi, principii și să se părăsescă tovarășii de luptă și ómenii, cari l' ridicaseră până la demnitatea de notar în parlamentul unguresc.

Dar aceste schimbări sunt numai o parte din schimbările, ce le vedem.

Este pus în perspectivă chiar la Brașov un felu de club politic magiaro-săsesc și cu toate potestările celor dela „Tageblatt” — nu are să rămână lucrul numai la început, ci magiarii împreună cu sasi vor forma partidul liberal.

Atâta trebuie și confuziunea babilonică nu va întârzi a aduce røde la timpul seu.

Luteranii — magiari și slovaci — se înțeleg de minune bine în adunările bisericesti și de bună seamă, că jalusi de dragostea ce există între luteranii de limbi diferite, se vor fi hotărît și sasi din Brașov ca se facă tovarășia politică cu magiarii.

Ne va fi dat să vedem cu timpul, că „Schulvereinul” este decretat de cine scie ce crimă, cum de crimă s'a decretat bunăoară mergerea unui slovac la nisce festivități în Kiev.

Dar treba acesta pe noi nu ne privesce. Compatrioții noștri sasi circumspecți dela fire, vor căuta ei vr'un mod ca să scape din încurcătura și din clusca, ce li s'a pus în Brașov.

Faptele însă confirmă într-o tôte, că sasi nu mai țin cu atâta tărie la poziția lor de odinioară, ci bucurosi ascultă, chiar și când nu pricep limba magiară, discursul dlui Baussner junior în limba magiară, căci se vede a fi pus între punctele de împăcare și pregătirea unui felu de dualism săsesc-magiar în cele ale limbei, în diferitele cercuri.

La Brașov și la Agnita s'au pus lucrurile în practică și Sibiul, unicul punct mai tare și cu ómeni mai îndârjiți se va mai ținea de tradițiile vechi,

până ce va veni guvernul ca să o cêră și acesta, drept schimb pentru vr'o concesiune óre-care.

Procesul de asimilare atunci va merge mai repede, sasi vor rămâne cu numele lor, cu industria lor, cu băncile lor și cu averile lor, tôte cu timpul prefăcute în instituțiuni, cari vor forma mândria magiarii din vécul al XXI-lea, pe fostul fundus regius, ridicată pe ruinele sasilor, cum s'au ridicat în Cluș, Teaca și Aiud, în timp de nici 100 de ani.

Magiarii au băgat sasilor în cap, că nu au să se témă de magiarisare, ci au să se témă de românii.

Ei bine, noi suntem destui la număr, ca să ne rëvnim să ne întărim rëndurile cu elemente streine.

Sasi ne-au învățat limba, dar atâta a fost totul. Nu și-au însușit portul nostru, legea noastră Trăs-căul — odinioară sat complet săsesc — ađi a rămas cu portul, dar limba o a perdut cu totul, și din luterani până la calvini ori unitari nu li-a fost cu greu schimbarea confesiunii.

În Aiud cei mai de frunte cetățeni sunt de origine sasi — dar din necunoștința limbei germâne au trecut unul după altul la reformați — și ađi sunt magiari, și-au uitat că au fost odinioară sasi, și ar privi de o insultă să le spună în față, că sunt de origine săsescă. Biserica luterană și la pasci e golă și sermanul preot predică nemțesca la păreți.

Era un lucru firesc și de tot natural ca după cele ce s'au petrecut și după cele ce însuși patrioții sasi vèd că sunt spre al lor rêu și spre a lor stri căciune să fi căutat tocmai în interesul conservării lor, ca să nu se dea legați cu totul în mâinile rasei domnitoare, ale cărei interese sunt cucerirea elementului săsesc și accelerarea procesului de asimilare. Ar trebui să fie orbi cei ce nu ar vedé, că unde are să-și ducă angajamentele luate.

Pentru noi nu este și nu pôte fi indiferent, dacă sasi se contopesc în elementul magiar.

Prin acesta lupta noastră să îngreuneză mult, căci până-ce ađi avem să luptăm și să susținem lupta numai cu magiarii, mâne-póimâne vom avea să o susținem contra magiarii în mulțiți cu sasi din Ardeal și cu averile lor cu tot. Din acest punct de vedere ținem noi, că e greșită calea pe care au apucat compatrioții sasi, și am dori mult ca să nu se contopescă în elementul magiar.

O doresc și ei, e altă întrebare și viitorul ne va dovedi, că încât țin cont de propria conservare, atât de scumpă fie-cărui popor.

Alegerile sibiene în conferența națională.

Sibiu în 24 Ianuarie 1892.

Onorabilul public cetitor scie negreșit cum conferența națională a cređut de bine să resolve

cestiunea alegerilor de delegați, pentru cele tre cercuri electorale din Sibiu și Cisnădie. Scie nume onorabilul public cetitor, că conferința națională și-a dat solomonelul seu verdict într-acolo: ca nici unii, nici alții din cei ce s'au prezentat la conferința de delegații acestor cercuri electorale, se nu fie verificați. Și acesta cu motivarea, că cu ocaziunea adunării electorale convocate de dl Dr. A. Brote, presumpțivul presedinte al clubului electoral din acest comitat, preste tot nu s'a făcut algere; iar alegerea altcum deplin corectă efectuită în adunarea electorală de mai târziu, n'ar putea fi considerată din cauză, că ea n'ar fi fost convocată de organe autorisate la convocare!

Solemnul acest verdict al conferenței naționale, ne dá de o parte o dovadă fôrte valoroasă; pre lângă acesta el mai este și fôrte instructiv.

Dovada ce ni o dá verdictul amintit este: mai întâiu, că a fost o îndatinată scornitură netemeinică, când în „Tribuna” în procsima și după conferința prima de alegere, s'a afirmat, că candidații „tribunistilor” ar fi fost proclamați de delegați.

Adoua și mai valoroasă dovadă ce ni o dá acest verdict este: că nu numai domni „tribunisti,” care voiau să se împună ei însuși pre sine de delegați, sunt membrii ai marelui partid român național; de unde urmédă de sine ilegalitatea acelei procederi demne mai mult de un zapciu muscălesc, decât de un presedinte al clubului electoral din municipiu, conform căreia acesta din urmă, opresce câteva sute de alegători români dela esercierea dreptului lor de alegători, sub cuvânt că n'ar fi neași români, în faptă însă pentru că n'au voit aș concentra votul lor pre lângă candidații „tribunisti”

Logica consecință din aceste doveđi prestate, ar fi fost, ca conferința să verifice pre delegații aleși în formă deplin corectă și să le dea acestora satisfacțiunea cuvenită față de ofensa suferită din partea unui organ al ei.

Dar nu s'a urmat astfel! Pentru că influința tribunistilor a fost de astă dată în detrimental cauzei, de tot mare, în conferința națională și pentru că majoritatea delegaților din această conferință încă nu i-a cunoscut pre domni „tribuniști” după adevărata lor valóre.

Astfel deci s'a cređut de bine să se facă pace, iar nu dreptate, că și când pacea fără dreptate ar fi posibilă și ca și când dreptatea nu ar pretinde între tôte circumstările tributul ei!

Ne întórcem acum la partea instructivă din verdictul conferenței. Iar aci cu deplină măchnire trebuie se constatăm, că un club municipal bine organizat, cum este cel din Sibiu, înaintea conferenței nu află nici o valóre și trecere, chiar nici în cazul acela, când organul autorisat al conferenței sau al comitetului de an esmis, face abus de potestatea sa.

FOIȚA.

Bastonul unchiului meu.

(Schiță din viața americană, traducere de I. M.)

(Incheiere.)

Se đice, că de ce se teme omul mai mult, de aceia nu scăpă. Noi ne temeam de timpuri mai grele, și acelea veniră. Se întâmplă adecă, că banca, la care aveam depuși puținii noștri bani, tot razimul nostru, falimentă, și astfel noi ajunserăm dela puțin la nimica.

Nu ne mai remase alta de făcut, decât să ne vindem casa și astfel să părăsim în cele din urmă și vatra părintescă.

Deja de vr'o câteva țile eram ocupată cu pachetatul. Multe lucruri frumoșe trebuí se cadă în țilele acelea jertfă ciocanului, se fie luate cu ne crutare dela locul lor și puse în grămadă.

Intr'o đi timpul era tare înaintat, și astfel me v'đuiui silită a înceta cu pachetatul, pentru ca se

gătesc ceva de prânz bărbatului meu, carele de astă dată avea se vină din oficiu mai curënd ca dealtădată acasă.

Eram în culină, când deodată aud pe Radu băiatul cel mai mic, vâietându-se din răsputeri, ce'l lua gura. Alerg în odaia unde l'am fost lăsat și îl găsesc stând lângă bastonul rupt în două al unchiului Davy. El adecă umblând prin odăile deja góle, află bastonul, pe carele eu nici nu mai căutasem a'l pacheta, și bătându-și cu el calul seu de lemn îl rupse în două, și de aci atâta plâns.

Li luaiu bucata de baston, pe carea încă o ținea în mână, și voind a șterge lacrimelile, vruii se o arunc la o parte, dar deodată aud, că a picat ceva sunător la picioarele mele, me plec să vèd ce a putut fi aceia și vèd spre marea mea surprindere un mărgăritariu de o frumșete rară, și érași, și érași fără de a putea observa de unde cad acelea.

Când deodată sucesc bucata de baston, pe carea în surprinderea mea o am fost uitat la mine în mână, observ, că acesta era găurită pre dinlăuntru și de acolo cădeau mărgăritarele, unul după altul.

Intr'acea sosi și șibatul meu, carele cercetând

bucățile de baston constată și cele observate de mine, neputëndu se mira din destul.

Unchiul nostru Davy se vede, că cu interpretările sale prin India căștigase mai mult de cât ne făcuse el noué cunoscut. Și în urma însușirilor sale caracteristice, ca un avar ne mai pomenit, a aflat mai cu cale ași ascunde averea sa în bastonul seu și numai pe patul de mórte se pare, că a voit a ne atrage atențiunea asupra bastonului seu, dar și acesta o făcuse numai după ce a fost dat mâna cu mórtea.

Descoperirea făcută de noi abea în ceasul al unsprédecelea, har Domnului, încă nu era făcută prea târziu.

Încă în điaua următoare porní Rolland la London, unde primi pentru mărgăritare o sumă considerabilă cu ajutoriul căreia puturăm apoi scăpa din ghiarale unui viitor ne sigur, ce ne aștepta.

Bucățile de baston încă și astăzi le mai păstrăm ca pe o plăcută suveniră al unui ajutor trimis în ceasul cel din urmă de unchiul nostru Davy.

Instructiv mai este verdictul conferinței și pentru aceea, că el ne dă cheia spre deslegarea enigmei: cum adecă s'a putut, ca „tribuniștii“ pre lângă numărul lor de tot disparent, totuși să compună o majoritate în conferință și să domineze această?

Lucru foarte simplu! N'au avut decât să pună în fie care cerc electoral câte un president a la Brote pașa, care se nu admită pre nime la alegere, care nu jură pre ómenii grupați în jurul „Tribunei“, și étă lucru e gata.

Căci cui o se te și mai plângi, când tot tribuniștii vor avea apoi să te judece?

Vorba Tribunei: turcu te bate, turcu te judecă!

De aci se vede, că domnii Tisza și Szapáry sunt adevărați pigmei politici, pre lângă tribuniști. Căci dacă inventau și foloseau și cei dintâiu tactica tribunistilor, astăzi n'aveau să se mai întâlnească cu nici un opozițional în parlamentul din Pesta.

Dacă până aci au ajuns treburile, atunci alegători români din cele șesă cercuri electorale din municipiul Sibiiului, în viitor vor avea să-și tragă bine sama, înainte de a se mai pune în contact cu o conferință compusă în modul celei din urmă și în deosebi cu organele esmise din sinul acesteia.

Ioan de Preda,
advocat.

De ale partidului național.

Să mai spicuiim câte va casuri de prin diare:

„Luminătorul“ începe și el a publica corespondențe de prin cercurile electorale din Bănat

În articolul de fond din Nrul 6 din 22 Ianuarie (3 Februarie) „în temeiul raporturilor de până acum poate deocamdată pe scurt, cu óreși-care multă-mire constata, că de astădată s'a simțit fără îndoială respectarea principiului pasivității mai cu sémă din partea inteligenței naționale aprópe în toate cercurile electorale din țera întregă“, apoi ca ilustrațiune numai decât dă loc unei corespondențe a unui plugariu din Beregseu (cercul Becicherecului mic) în care se dice, că „popii améndoi și dascălul, au vëndut turma lui Besenyei“ vre-o 40 alegători din acea comună dice, că au mers la alegere.

Pe semne „popii“ și „dascălii“ nu aparțin la „inteligentă“.

Tot „Luminătorul“ mai publică și din Oravița o corespondență unde s'a aclamat de deputat Jókay Mor în prezența alor abia 5—600 de suflete. Români în majoritate „absolută“, adecă mai mulți cu unul de jumătate, au respectat concludul conferinței din Sibiiu, dar o mică excepțiune tot fac unii anumiți dintre ai noștri, cărora e a se atribui și împregiurarea „că nu au ramas pela casele lor toți alegătorii neatérnători“, precum sunt: pâr. Russu preot gr. cat. și ad. prot. din Ticvaniu mare, doi învățători gr. or. din Forotic și învăț. gr. cat. din Oravița, apoi unii din notarii români.

Mai publică apoi o corespondență plină de indignațiune a avocatului Dr. Nestor Oprean din Săncic Nicolau mare, în care se plânge, că românii din aceea localitate cu inteligență cu tot se luptă și se dușmănesc pentru candidații: contele Coloman Náko guvernamentul și Nic. Scheidt apponyist. N'a putut să i întrunescă nici la adunare ca se alegă delegați pentru conferința din Sibiiu. Alegătorii români din Valcani împărțiți în două tabere încă alergă la alegere. Nici véru lui Justin Oprean capelan, nici bétrenul, unchiul seu parochul George Oprean n'a rémas acasă, ci au venit cu poporeniilor lor să voteze pentru „liberal“, ér Sănmiclaúșeniilor votéză cea mai mare parte pentru „liberali“ sub conducerea preoților; Svetosar Petrovici gr. or. și Vasiliu Deciu protop. gr. cat.

Asta e pasivitate!

Spre mângâiere publică apoi o coréspondență și din Lugos unde abia vr'o 200—300 de alegători au aclamat de deputat pe guvernamentul Szende Béla, între cari românii abia au fost 30-60 de stăgeni codreni, slujbași, — dar inteligența din întreg cercul s'a abținut dela alegere.

În „Gazetă“ încă sunt mai multe corespondențe, dintre cari mai dureros aspect ne prezintă cele referitoare la alegerea din Turda și din Vințul de jos, unde românii cu notarii, preoți și învățătorii în frunte parte terorizați de solgăbirăime, parte corupți cu bani, au participat în masse la alegeri și au scos în Turda deputat guvernamental, ér în Vinț cu 540 voturi, pe Zeik Daniel fost guvernamental, acuma „municipalist“ dar în fond tot guvernamental.

În „Tribuna“ Nr. 17 aflăm din o corespondență lungă alui Omicron, că la alegerea guvernamentalului Dr. Virigil Bogdan în cercul Iosășeului au participat 1500 de alegători români, deși alegerea a fost cu aclamațiune fără contra-candidat. Preoți și învățători în abundență

În Dobra tot după „Tribuna“ s'a ales cu ajutorul românilor un apponyist. „Nu m'a pus în uimire“ — dice corespondentul — nici decât activitatea bieților țărani români, cari seduși de alții și corupți cu bani și cu beutori din partea ambelor partide și-au vëndut votul ca și Juda pe Christos, am rémas încremenit vędând, că iau parte la alegeri și cărturarii dela sate, cari ar fi avut datorința de a reține pe țărani neculți acasă, înduplecându-i pentru păstrarea pasivității. . .

Din Baia de Criș i se scrie „Tribunei“, că din 1800 de alegători români au rémas pasivi 460, ér restul de aprópe 1400 au participat la alegere și au scos de deputat pe guvernamentalul br. Józsika, cu majoritate de 16 voturi, contra apponyistului Hollaky și liber. Körmeny.

Dintre preoți au participat numai 8, ér dintre învățători numai 6. Mare mângâiere!

În Nrul 18 al „Tribunei“ se dice, că guvernamentalul ales în cercul Șiriei Solymosy ar fi jidan botezat, că protopopul a spus multor preoți și învățători se rémână acasă să nu iee parte la alegeri, mulți însă nu l'au ascultat.

Mai aflăm apoi într'un raport „special“ din Arad despre toate alegerile din comitatul Aradului, că acuma toate sunt bune, partidul național este bine încheat. „Orisonul e clar, un popor și o politică exprimată în programul din Sibiiu“. Comitetul național este chemat acum a face această educațiune politică pentru organizațiune eficace după care însetose.

„Abstenența n'a fost absolută, pentru că comitetului clubului național din Arad i a lipsit timpul fizic ca în 4—5 zile să strebată în toate păturile societății noastre, și mai ales i a lipsit timpul fizic pentru contactul direct cu poporul neinstruit în teoria pasivității“.

Dar în Arad, în reședința comitetului și a unui membru din comitetul central, tot puteau instrui poporul în 4—5 zile, așa se vede însă că numai inteligența s'a abținut dela alegere, ér pe popor il scusă în modul următoriu: „Altecum majoritatea românilor seraci, a preferit a votat cu opoziția pe Aczél Péter, decât pe Max Falk cel cu punga, în ciuda dlui Bonts Döme și a predilectului seu fiu Gyula, cari num-i în corporațiunile noastre bisericesti sunt socotiți de români“.

În cercul Radnei totuși au ales românii pe guvernamentalul Ioan Beleş față de care după „Tribuna“ se candidase 48-tistul Méray Horváth „la care s'au atașat și unii români din înverșunare contra lui Beleş, care s'a desfăcut de nemul seu“.

Méray Horváth e mai aprópe precum se vede de românii „naționali“ decât Ioan Beleş.

În cercul Chisineului — unde dice „Trib“ că s'au degradat la rolul de corteși și preoți români, s'a ales apponyistul Gr. Wenkheim Frigyes contra unui 48 tist, — ér în cercul Sânt-Anei a reieșit un swab apponyist — tot cu ajutoriul românilor.

Și cu toate acestea pasivitatea s'a observat, partidul „național“ este bine încheat!

Dar să ne mai întórcem și pe aci în apropierea comitetului central.

Despre Ocna-Sibiiului am cetit în „Tribuna“, că românii au observat programul partidului național, pasivitatea. Nici nu se putea altmintea căci la adunarea în care s'au ales delegații pentru conferința din Sibiiu „Tribuna“ a fost reprezentată prin trei delegați, cari au pus trebile la cale.

Faptă însă este, că afară de preoți poporul român din Ocna a participat la alegere și spre marele neceaz al magistratului orășenesc a trântit pe Tisza Pista feciorul sdrobitorului de naționalități Tisza Kalman, contribuind la alegerea unui apponyist Ugron Zoltán.

Din „Kolozsvár“ și din „Nemzet“ aflăm cauzele acestei derute ne mai pomenite în Ocna.

Supărarea e mare, foarte mare, pentru-că magistratul și „inteligința magiară“ din Ocna, a fost surprinsă și a rémas de rușine.

Tisza a căpătat 69 de voturi, toate magiare, ér Ugron 77, dintre cari, după Kolosvar 34 au fost români „pasivisti“, ér 98 de voturi au fost neconsiderate, pentru-că ómenii nu scieau exprima numele candidatului. Între acestia negreșit mai mulți au fost români.

Românii se dice, că au intrat în acțiune contra sfatului și voiei preoțimeii, din interes local și anume pentru că i s'a pus în vedere, că alegând pe Ugron se va sista procesul pornit din oficiu pentru segregarea hotarului.

Tot cu acesta a sedus magistratul pe popor și înainte cu 4 ani, când a ales pe Tisza, și astă tómnă, când a participat la tãmbãlãul lui Tisza, carele și însuși li-a promis intervenția la locurile competente, dar n'a făcut nimic, ci voia ca și de astădată să mair devină ales tot numai cu acel preț.

Poporul însă l'a pedepsit pe Tisza, pentru că nu și-a ținut cuvântul dat, și a pedepsit pe magis-

trat, carele pe față îl înșelă, simulând că este contra segregării, ér pe sub mână lucră pentru segregare.

Deci cu o lovitură a omorît două musce mari, dar și comitetului central i-a aplicat o lovitură, se póte mângâia însă cu spriginul oficiosului „Nemzet“, carele condamnă pe românii, cari n'au ascultat de „Román Comiti“, „márészokozta az oláhság magatartása, kik a „román comité“ által elrendelt passivitásból kisodortattak, és Ugron mellett szavaztak (de altă parte cauza — căderii au fost ținuta valachimei cari s'au scos din pasivitatea impusă prin „Comitetul român“ și au votat pentru Ugron)“ dice „Nemzet“.

Al doilea cas tot în apropiere este alegerea din Arpaș în comitatul Făgărașului.

„Feciorul popii dn Voila“ a petrecut prin Sibiiu sub durata conferinței, a asitat la desbaterile ei și mergând acasă s'a candidat în cercul la care aparține și comuna sa natală contra ovreului din Bpesta Ullmann.

Boierii din țara Făgărașului, cari nici când n'au observat pasivitatea, l'au îmbrățișat cu însuflețire.

Jidanul Ullmann prevędându-și căderea în diua alegerei s'a retras, dar vicecomitele Kapocsányi impus prin comitele suprem Bausszner contra protestului tuturor românilor din comitat, ca se scape onórea sa și a șefului seu nainte guvernului, îndată s'a candidat pe sine, cređend că cu autoritatea sa oficială va impune alegătorilor, — a mánecat bătaie însă, căci pánacând Dr Șerban a întrunit aprópe 900 voturi romănesci, el abia a căpătat vr'o 80 voturi jidovesci.

Și astfel „Feciorul popii din Voila“ pe lângă persihagiul dat comitetului central cu o lovitură a bătut pe toți jidani mari și tãri din țara Făgărașului, pe puternicul plutocrat Ullmann din Bpesta, pe vicecomitele și pe comitele suprem românofag din comitat, compromițându-i amar înaintea guvernului, carele numai pentru astfel de servicii i-a impus românilor.

Aceste două casuri fără îndoială sunt compromițătoare pentru autoritatea comitetului central, dar cel puțin se póte mângâia cu moțul, exclamând: „Pagubă de pagubă, dar îmi plăcu cum marsă!“

De altmintea în afacerea memorandumului tot nu se lucră nimic.

Beksics Gustáv și Ardélul.

Nu va trada în auzul nimenui pe un magiar numele de mai sus al făimosului deputat dietal al opidului S.-Sângeorgiu ér noi românii timpul mai nou începem a da atențiune mai mare acestui publicist magiar, care, stăpânind acum o 8 ani un cerc electoral cu 4—500 alegători într'un centru sécuesc, crede a puté estinde de aici tot departe influința magiară în Ardél spre consolidare statului național magiar.

Mult se străduiesc dl Beksics Gustáv cu peni și cu cuvântul a dovedi dragostea ce pórtă către „semenii“ săi, cu cari sa indentificat ca deputat și a face un Eldorado din Sécuime, pentru a paralisa prin bunăstarea acesteia dezvoltarea naționalităților transilvane pe toate terenele, într'u preamărirea unicei națiuni alcătuitoare de stat.

Și până a arăta în câtva direcțiunea, în care lucréză cu atâta zel acest publicist și deputat dietal, care vede Ardélul numai în secuime, nu va fi de prisos a sci, ce împregiurări l'au adus în relațiuni atât de strânse cu alesul seu popor siculic, fiind acum reales de deputat dietal prin aclamațiune.

A fost necesitat într'o vreme și dl Coloman Tisza, chiar ca president al consiliului de ministrii, a primit mandatul de deputat în S. Sângeorgiu, uncul cerc, ce i s'a putut rezerva după derutele sferite în Dobrișin și în Oradea mare. N'a fost cetaț de această sórte nici renumitul romancier Mriciu Jokai, care, strimtorat mai tot pe atunci toate cercurile electorale din Ungaria, încă a bun-bucuros să represinte satul Ilyefalva cu cerseu de lângă S.-Sângeorgiu, tot atâtea puncte adăpostire estrema pentru candidații căduți în curile mai însemnate diu Ungaria.

După trei ani însă dl Coloman Tisza réiese deputat în Oradea mare ér Mauriciu Jokai în alt cerc tot din Ungaria și ambii ómeni de calibru greu se retrag acasă, fără a fi putut ferici pe sécuii, cari iau ocrotie în timpul cel mai critic.

Sórtea a voit dară, să fie rezervat acest distins rol dlui Gustáv Beksics, care, ajuns deputat în locul fostului ministru president, se fortéză a dovedi, că va sci schimba față întregii situațiuni din Ardél, cugetând póte că ideile sunt tot atât ușor realizabile ca și cum se pot pune pe hãrtiã.

E tréba sécuiilor să creadă, sau nu, fraselor frumoșe, cu cari dl Beksics scie ale tãmăia de căteori se presintă în mijlocul lor, sau și ia peana

într'ajutoriu, ca și mai de curând, prin memorialul adresat ministrului de agricultură în cauza referințelor de preste Dunăre și Săcuime.

Și acum se venim la adevăratul scop al scrierei acestor șiruri.

„Ardealul și ministrul Szapáry“ este titlul unui apel, cu care dl Beksics în preajma alegerilor la dieta țerei, recomandă pe guvernul actual atenției ardelenilor, ca și cum pe toți aceștia i-ar vedea strinși sub flauura partidului național, de nou boțezat al lui Appony. Fresce, apelul e scris la adresa magiarilor, cărora li se spune, ce a făcut guvernul liberal în interesul magiarisării Ardélului și acasă pe opoziție, că în șirurile ei nu s'a aflat nici scriitor, nici politic, care să se fi ocupat cu marele probleme economice și naționale ale Ardélului. Opoziția, se dice în apel, n'a putut face căli ferate, n'a putut ridica școli și desvolta industrie în Ardél, dar cel puțin a putut pretinde să le creeze acestea guvernul. Mai mare litațiune în șovinism, ca acesta nu se poate!

Guvernul continuă apelul, și-a stabilit și în parte și realizat programul față de Ardél; a ridicat, desvolta cultura națională magiară și a crea în Săcuime industriă, spre a domina magiarii situația economică. La executarea acestui program au contribuit cu deosebire ministrul de culte Albin Csáky și secretariul de stat Berzeviczy. Al lor este meritul, că în Ardél, spre norocire, încă nu există cultură română, ér față cu cultura săsască. ministrii de culte unguresci au ridicat institute naționale magiare în orașele săsesci. În Brașov au înființat școlă reală superioară de stat, academiă comercială și școlă de industriă de lemn, costând numai școlă reală superioară 102 mii fl. În Sibiu de asemenea au creat cu mari spese gimnasiu de stat magiar.

Dar grija principală, urmăzând dl Beksics, au avut-o de orașele magiare și Secuime. Universitatea din Cluș, cu institutul preparandial pentru învățatori împovăreză anual pe stat cu 300 mii fl. Tot acolo celelalte institute culturale mai costă pe stat 130.600 fl. Din sumele de clădire, care ating cifra de 924 mii pentru Ardél, cea mai mare parte se vine pe orașele magiare, între cari figurază și colegiul din S. Sângeorgiu cu 32 mii fl. ca ajutor la adăpostirea școlilor din comitatul Treiscaune în edificiul grandios, adaptat din nou în toamna anului expirat.

Apoi și activitatea ministrului de comunicațiune Baross în resortatul seu, scie dl Beksics să o aprecieze din punctul de vedere al intereselor secuiesci-magiare. Cu sprigină puternică s'au înființat mai multe căi ferate vecinale în Ardél; a ajutat linii ferate industriale; a rezolvat cestiunea juncțiunii căilor ferate române-magiare; cu zona a apropiat Ardélul de Budapesta și cu tariful de transport, de Fiume, astfel, că industria și economia ardelenă a devenit capabilă de concurență și în transportul pe mare. Și pentru a nu se termina aici meritele dlui Baross, i se atribue participare nsemnată și în lățirea culturai naționale. „Lângă căile ferate, în cuiburile valachilor, înființază școli magiare pe sama copiilor personalului căilor ferate ca în Pisch, Blaș și aiurea. Chiar E. M. K. E. a recunoscut aceste merite ale lui Baross, de aceea l'a ales de membru onorar. Din contră, partidul național, fiind că de toate acestea nu scie, sau nu vrea a sci nimic, nu le recunoște“

Alătura cu acești ministri atât de meritați pentru promovarea magiarismului nu putea dl Beksics să nu pună și pe „de atâteori suspiciunatul“ bar. Fejerváry, ministru pentru apărarea țerei, și contele A. Bethlen, ministru de agricultură. Cel dintăiu a făcut direct comanda pentru armată la industriași magiari și secui până la suma de 347.000 fl. din care s'au împărțit și Kolcza Gábor și Gerbár István, meseriași din S. Sângeorgiu, (nume neaoșe magiare?) Celdin urmă a promovat industria și economia în Ardél prin ridicarea unei fabrici de celuloză la Turda; a luat în administrația statului pădurile mai multor comitate și a dispus studierea regulării Oltului, ceea ce va fi de un deosebit folos pentru Ardél și în special pentru Săcuime.

Numai aceste mărturisiri spontene ale dlui Beksics Gustáv despre activitatea guvernului ungar în favorul Ardélului, le-am estras din apelul seu și totă lumea se va pute convinge, că aici nu societatea magiară, ci însuși guvernul, cu mijlocele statului, lucră pe toate terenurile în mod sistematic și pe față pentru întărirea elementului magiar și nimicirea naționalităților. Dacă un bărbat acreditat la guvern, ca Gustáv Beksics, impută partidului apponyist, că n'a făcut nimic pentru magiarisarea Ardélului și dă laudă lui Dumneșeu, că aici încă nu există cultură română, pentru-că guvernul scie să o paralizeze, dovedind cu cifre ce a făcut și face în interes specific magiar, unde ne putem astepta noi românii, că vom ajunge în patria noastră și cu partidul guvernamental? Un Apponyi declară în vor-

birile sale de program, că nu recunoște naționalităților, ca atari drepturi în statul magiar și Gustáv Beksics, unul dintre cei mai cu influență ómeni la guvern, acasă pe partidul apponyist, acum național, că n'a lucrat nici a vorbit ceva în interesul Ardélului, recte al magiarisării acestuia.

„Dacă și implinesce datoria“ încheiă apelul, „dacă alătura cu noi, scriitorii și politiciii partidului liberal împintenă (sarkalja) pe guvern, s'ar fi putut face póte mai mult pentru Ardél. Și atunci cu mândrie ar putea intra în Ardél, provocându-se la rezultatele în a căror producere a avut parte“.

N'ar avea trebuință liga culturală și tinerimea universitară română de alte dovești relative la intenționata magiarisare a Ardélului, ca apelul de față al dlui Gustáv Beksics.

Ne cuprinde grózá, când și cugetăm numai, câte escerbări vom mai avea a îndura prin pașii agresivi, nechibzuiți ai tuturor partidelor politice magiare din patriă, ca români însé, stăpâniți de sentimentul cel mai răbdătoriu ne mângăem cu dorința: „Dabit Deus hisquoque finem“.

O cestiune momentuoasă

(Urmare).

Și nu credem, că ni se va lua în nume de rău din vre-o parte sau alta, dacă de astădată dela noi voim să purcedem curentul; ba suntem chiar siguri, că mai vèrtos noue ca tineri universitari și cei dintăiu interesați, ni-se va recunoște acest drept.

E imposibil să mai stăm indiferenți în fața referințelor sociale și nenaturale ce există astăzi în patria noastră. Căci pe cât de adevărat este și cât de frumos ne sună la urechie numărul de trei milioane de români în țările coronei ungare, pe atât de tristă ba chiar rușinătoare priveliște ne presintă o statistică a școlilor noastre medii.

Lucrul aprópe ne mai pomenit! Pentru cele trei milioane de suflete românesci, de abia sunt în aceste estinse regiuni patru gimnasiu naționale superioare și unul inferior. D'abia, dicem, pentru-că și din aceste nu tóte au timbrul național românesc.

Avem în Brașov, în Blașiu, în Năsăud și în Beiuș gimnasiu superioare, și în Brad unul inferior. Cunoscem vijeliile cari au trecut peste cel din Beiușiu, cari atâta i-a schimbat fața încât cu greu îl mai putem socoti astăzi între institutele noastre naționale. Nu înțelegem sub școlă românescă un institut susținut numai cu bani românesci, ci înțelegem o școlă, în care limba de propunere se fie numai cea românescă.

Gimnasiul din Năsăud, în urma ordinului ministerial numai pórtă numele de gimnasiu românesc greco-catolic, ci de „alapitványi gymnasium“. Agitațiunile și uneltirile dușmănesci continuă mereu și fără sfîșală; și óre până când?

Noi credem, că timpul a sosit, e óra a 11-a, ca tóte acestea fără întârziere să fie întimpinate de protestele cele mai energice ale tuturor rmănilor.

Se vedem acum mai de aprópe în ce raport stă numărul școlilor noastre medii față cu mulțimea noastră numerică, față cu relațiunile geografice și etnografice ale țerei noastre?

Ținuturi întinse românesci, comitate și diecese întregi unde românii locuiesc în masse compacte, sunt lipsite de gimnasiu.

Cu deosebire între noi și între sașii noștrii, d. e., cari deși abia numără 200,000 în Ardél dispun de opt școle medii. Brașovul, Sibiuul, Sighișóra, Mediaș, Bistrița, Sebeșul săsesc și Reghinul suot pentru ei tot atâtea foculare de cultură națională. Pe fie-care școlă medie săsescă se vin prin urmăre cam 25,000 de suflete, în timp ce pe fiecare gimnasiu românesc câte 600,000. Diferența acesta colosală in-sa-și trebuie se fie pentru noi cea mai mare batjocură.

Sașii, un popor atât de mic la număr, sânt atât de puternici prin școlile lor. Căci națiunea cea mai tare este aceea, care are cele mai multe școle și școlă este arma victoriului.

De școlile medii magiare e chiar de prisos a mai aminti. Numărul lor e cu mult prea mare, decât să se și pótă face o comparație. Numai singur în Ardél sunt 22.

Tocmai pe această împrejurare incalcă magiarii, când ne spun necontenit, că sunt în tóte părțile țerei destule școle de ale lor, la cari românul încă își póte trimite copii sei, cărora prin acesta to-deodată lise oferă și ocasiunea de a-și însuși și limba magiară. — Așa este. Dér decât scim ce va se dice adevărata cultură, dacă voim să ne afirmăm ca români, ca popor cu o conștiință națională atât de pronunțată, atunci trebuie să fim pas cu celelalte popóre în mersul regulat al culturii. Școlă magiară însé, nu numai că nu ne ajută, ci ea ne instrăinează chiar de acesta misiune, recunoscut odată acest adevăr, pedagogia și istoria ne pot documenta până la evidență, că numai limba maternă și școlile naționale pot da individului și prin urmăre poporului adevărate fructe ale învățăturai, adevărata cultură națională. Toți pedagogii recunoșc astăzi, că pentru însușirea unei solide culturi științifice spiritelor june numai limba maternă singură lo este priincioasă.

Alegeri dietale.

Ni se comunică următoarele:

Orăștie, 22 Ianuarie 1892.

La noi în Orăștie a decurs alegerea de deputat dietal în linisce. Alegătorii din pretoriatul Gioagiul de jos (Algyógy) au fost adus la urna între gendarmi și haiduci, mergând pretorele în frunte.

Alegătorii din cercul Orăștiei au mers de bună voie, fiind condus de notari, se înțelege că și anticipandele nu au lipsit.

Mulți dintre alegători nu ar fi luat parte, dacă ar fi primit, la timp înștiințare despre rezultatul conferenței naționale din Sibiu; și dintre cari au fost în Orăștie, mulți au mers la urnă.

Candidați au fost 2: un liberal și un (nemzet párt); se înțelege că cel liberal a reușit cu majoritate de voturi.

Dintre inteliganța română nu a luat nici unul parte; dintre popi s'au angagiat numai unul ca cortez și anumit preotul gr. cath. Ioan Bocaniciu, care a împărțit și bani și a dus pre toți alegătorii din comuna Balomir la urnă; densusul a fost cortez în partea „nemzet“, adevăat apponyist încarnat.

Intreprinderea acestui preot și încă ca cortez apponyist, ne a făcut rușine, iuse sperez că bunul Dumneșeu va bate pre acest Iuda nerușinat.

Pretorele cercului Orăștiei, vèdend purtarea lui Iuda, a spus alegătorilor români se mérégă acasă, că conferența națională din Sibiu a decis pasivitate, deci românii nu trebuie se mérégă la urnă; așa dară un străin a fost atât de onest, de a îndreptat ómenii și a cercat se împedece, ca fiul națiunii se-și vinde némul seu la dușmanii cei mai încarnați.

Brașov, 22 Ianuarie, 1892.

Alegerea deputaților din cercul I și II al Brașovului s'a efeptuit aici în Brașov în 20 Ianuarie c. în cea mai mare linisce. În urma compromisului dintre maghiari și sași s'au proclamat în fața a 40 — 60 de alegători de deputați cu program guvernamental: Dr. Ioan Kaiser și Adolf Zay. Românii nu s'au prezentat la proclamarea acestora. Unii maghiari înțelegend, că nu e nici un candidat cu program opozițional, s'au depártata supérați că nu puteau face demonstrațiuni și lua parte la bancheturi.

Varietăți.

* (Alegerile dietale.) Dintre 408 alegeri cunoscute până acum sunt: 238 liberali, 86 independenți, 62 naționali, 14 ugroniști, 3 fără partid și 3 balotagie. În cercul electoral la Huediu actul de alege a fost intrerupt de partida opozițională. Președintele a primit 8 rane la cap. Gendarmaria, făcend întrebuințare de arme, 5 alegători au rămas morți și mai mulți răniți. Partida liberală a pierdut 46 de cercuri electorale, și a câștigat 35 cercuri dela alte partide. Foile opoziționale calculază pentru viitoarele camere o majoritate numai de 40 voturi

* (Distincțiuni.) Regele României din incidentul visitei sale în Pesta, a conferit următoarele ordine: Marea cruce a „Stelei României“, ministru-lui președinte conte Szapáry și locot. mareșal prințului Lobcovitz; Marea cruce în gradul de oficer a acelui ordin, primarului Budapestei C. Ráth, Marea cruce a ordinului „Coróna României“ locot. mareșal. br. Pfeiffer, Marea cruce, în gradul de oficer, prefectului poliției din Budapesta, consilierului de stat Ioan Török.

* (Himen.) Domnul Ioan Slăvescu cleric abs. și învățătoriu și va celebra Duminecă în 2/14 Februarie actul cununiei cu d-șóra Maria Slav, în biserica gr. or. din Mohu.

* Balul „Calicot“ arangiat de reuniunea femeilor române din Brașov la 18/30 Ianuarie c. în spațioasă sală dela „Hotelul central Nn. 1“ a avut un succes splendid. Comitetul numitei reuniuni în frunte cu stimabila dómna, Agnes Dușoiu, pe lângă alte întreprinderi salutare a dovedit cu ocașiunea acestui bal, că e consciu de nobila-ichie mare, sciind împreuna folosul cu gustul estetic. Mult a contribuit la reușita acestui bal activitatea comitetului arangiator, al cărui president a fost dl I. G. Barițiu. Cu tóte că am observat pe mulți, cari din cauze binecuvântate au eselat prin totala lor absență, totuși luând în considerara partea morală și materială a balului, cu plăcere pot constata, că acesta a avut un rezultat îmbucurător. Stréinii asemenea au fost represent și într'un număr destul de frumos. Nimbul acestui bal a fost potențat prin prezența Magnificenței Sale dlui Maurer de Úrmósi, a generalului staționat aci și a altor onorațiuni civili și militari. Animațiunea a fost generală.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Religiunea

în scările populare române, anul al 11 lea după planul „Normativului” pentru scările din metropola gr. or. română din Transilvania și Ungaria.

(Operat pentru concursul literar deschis de „Reuniunea învățătorilor români greco-orientali din districtul XI Făgăraș de „abni.”)

(Urmare.)

Faraon înspăimântat de multele pedepse, ce au venit asupra Egiptului, și cu deosebire, îngroșându-se, că într-o singură noapte au murit toți întâiu născuții din nămul egiptenilor, a chemat pe Moise la sine și i-a zis, că acum poate se conducă pre israilteni la pământul făgăduinței, în Canaan.

Moise căpătând voie, a dat poruncă israiltenilor, ca să se facă gata de drum, și pregătindu-se luând cu sine și osemintele lui Iosif, a eșit din Egipt. Numărul israiltenilor, cari au eșit din Egipt a fost șase sute de mii, afară de copii și de mueri. Faraon, îndată după depărtarea israiltenilor

din țară, s'a căit pentru-că i-a sloboșit și numai decât și-a adunat oștea și a alergat după ei, ca să-i aducă îndărăpt. Călăreții lui Faraon au ajuns pre israilteni tocmai la țemurul mării roșie, unde israiltenii, zărindu-i s'au înspăimântat. Moise a în-genunchiat, s'a rugat lui Dumnezeu, și luând toiagul a lovit marea, care s'a despărțit în două părți. Israiltenii au trecut apoi prin mijlocul mării ca pe uscat. Afând călăreții (oștea) lui Faraon calea deschisă, au intrat și ei în mare. Moise însă după ce au trecut tot poporul lui israil a ridicat din nou toiagul, și lovind marea, apa sau împreunat tocmai când egiptenii erau în mijlocul mării, și totă oștea lui Faraon s'a înecat în marea roșie. Moise cu poporul israilten astfelu a scăpat mulțămînd lui Dumnezeu pentru eliberarea lor din robia Egiptului.

Din istoriara acésta învățăm: 1. Că dacă ne întorcem dela păcate, și apucăm pe calea faptei bune, se nu ne abatem érași pe calea cea rătăcită a peccatului, căci atunci Dumnezeu ne pedepsește fără întârziare, precum a pedepsit pe Faraon și oștea lui în marea roșie. 2. Moise vedându-se în pericol s'a rugat și a cerut ajutorul lui Dumnezeu,

tot asemenea și noi ori decâte ori venim în necasuri și primejdii, să ne rugăm și să cerem ajutorul lui Dumnezeu.

A lui Faraon armată,
In mare a fost înecată,
Căci Domnul l'a pedepsit,
Pentru peccat repeșit.
Pot deuna, când vr'un rău,
Vine preste capul său,
Rogăte lui Dumnezeu,
Să-ți trimită darul său,
Și el te va ajuta,
Și de rău te va scăpa.

Întrebări: Sloboșit-a Faraon pre israilteni din Egipt? Cât de mare a fost numărul israiltenilor eșiți din Egipt? Ce a făcut Faraon, după depărtarea israiltenilor din țară? Unde a ajuns armata lui Faraon pre israilteni? Cum au trecut israiltenii marea roșie? Ce a făcut Moise, când armata lui Faraon era în mijlocul mării? Ce învățăm din acésta istoriara?

Loterie.

Mercuri, în 4 Februarie, 1892.

Brünn: 49 36 21 39 13

Nr. 723.

[10] 2—3

CONCURS.

Conform înaltei dispozițiuni a Preaveneratului Consistoriu archidiececan dno 25 Septembrie, 1890, Nr. 5955 B. se publică a doua oară concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericescă Șarpatac cu filia Vêlcândorf, din protopresbiteratul tractului Sighișoerei, cu terminul de 30 zile dela prima publicare.

Acest post este împreunat cu un venit anual de 360 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și asterne suplicele lor instruite conform Statutului organic și a regulamentului pentru parochii până la terminul susarâtat subscrisului oficiu protopresbiteral.

Sighișoara, 10 Novembre, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sighișoerei, în conșlegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitriu Moldovan,
adm. protopresbiter.

Sz. 123/892

[13] 2—3

Hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Hortóbágytalva község határa általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalást gróf Schveiniz

Gyula kérelmére elrendelte, s erre határnapul 1892 évi márczius hó 23-án d. e. 9 órakor a hortóbágyfalvi irodába tűzte ki Ezen tárgyalásra az említett község összes birtokosai azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy az arra még nem jelenő birtokosok úgy fognak tekintetni, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

A nagyszabeni kir. törvényszéknek 1892 évi január hó 21 tartott üléséből.
Iánosi Sándor Fekete Mihály
elnök. jegyző.

Sz. 8959/891. polg.

[5] 3—3

Hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényszék köz-hírré teszi, hogy Szerdahely község határa általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalást a nagyszabeni általános takarék pénztár kérelme folytán elrendelte s ennek határnapjával 1892 évi február hó 24-ik napját d. e. 9 órakor a szerdahelyi irodába kitűzte.

Ezen tárgyalásra az említett község összes birtokosai azon megjegyzéssel idéztetnek, hogy az arra még nem jelent birtokosok a tagosításba beleegyezőnek fognak tekintetni.

A nagyszabeni kir. törvényszéknek N-Szeben, 1891 évi Deczember hó 17-én tartott üléséből.

Iánosi Sándor
elnök.

Fekete Mihály
jegyző.

Sz. 74.

[8] 3—3

Hirdetmény.

A vérdi általános határtagosítási ügyben, mult évi deczember hó 8-án kelt 7890 számú végzéssel az előmunkálatok megkezdése

u. m. képviselő, rendezése, mérnök megválasztása és az előirányzat elkészítése végett f. év. január 28-ára a helyiszinére kitűzött tárgyalás felmerült hivatalos akadályok miatt f. év. február hó 27-ére d. előtt 10 órára napoltatik el. A mi ezennel közzététetik.

Erzsébetváros, 1892 évi január hó 14-én.

A kir. törvényszék kiküldött bírāja.
Kelemen.

Szám. 8779. polg.

[6] 3—3

Hirdetmény.

A küllőváry erdőszabályozás iránti ügyben az előmunkálatok megkezdése, nevezetesen a képviselő rendezése, a működő mérnök megválasztása és a költség előirányzat elkészítése végett határidőül az 1892-ik évi február hó 27-ikének d. előtti 9 óráját Küllővár községbe a falusbíró lakására ezennel kitűzöm: mikorra az összes érdekeltet azon hozzáadással idézem meg, hogy a felek elmar-

dása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

Erzsébetváros, 1891 évi deczember hó 31.

A kir. törvényszék aljáró bírójától.

Br. Apór Zoltán,
kir. törv. alj. bír.

Sz. 44/892 polg.

[12] 2—3

Hirdetmény

Az erzsébetvárosi m. k. törvényszék közhírré teszi hogy Pánád község határa általános tagosításának megengedhetősége iránt B. Apór Zoltán kir. törvényszéki bíró vezetés alatt megtartandó tárgyalás határidőül az 1892 évi márczius 3-ra d. e. 9 órája Pánád községi irodába tűzetik ki, mikorra a község összes birtokosai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba beleegyeznek, s hogy a kérvény első példányát érdekelték ezen kir. törvényszéknek betekintetik.

Erzsébetváros a kir. törvényszéknek 1892 január 11-en tartott üléséből

Vén András, Csampa Gusztáv,
elnök. jegyző.

„MUNTEANA” societate de credit și păstrare pe acții în Ofenbaia.

Incheierea socotelilor societății de credit și păstrare „Munteana” din Ofenbaia pe a. 1891. Contul bilanțului.

Active.		Pasive.	
fl.	cr.	fl.	cr.
Cassa în numerariu	782.28	Capital social 1000 acții à 10 fl.	10,000.—
Cambii	66,420.22	Capital social noua emisiune capital încassat	8,530.—
Imprumut pe obligațiuni cu cavenți	15,223.20	Depuneri spre fructificare	10,619.90
Imprumut cu ipotecă	2,080.—	Cambii reescomptate	50,799.—
Mobiliar	130.80	Interese anticipate pe 1892	992.34
Mobiliar după amortisare de 10 %	13.09	Dividende neridicate pe anul 1890	257.42
Diversi creditorii	1,202.50	Fondul de rezervă al acționarilor	1,476.02
		Profit curat	3,151.31
			85,825.99

Contul profitului și al perderilor.

Eșiri.		Intrate.	
fl.	cr.	fl.	cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructificare	599.50	Interese dela cambii	4,226.33
pentru reescompt	1,934.80	Interese dela obligațiuni cu cavenți	1,370.33
pentru fondul de rezervă	41.50	Interese dela imprumut hipotecar	56.49
Chiria	60.—	Interese dela întârziere	242.95
Dare	237.12	Comprințe de scris	1316.72
Spese	278.63	Spese de fondare	112.20
Porto	93.91	Tantieme neimpărțite	—01
Remunerațiuni	29.17		
Marce de prezență	86.—		
Salare	800.—		
Amortisare 10 % la mobilar	13.09		
Profit curat	3,151.31		
	7,325.03		7,325.03

Ofenbaia, în 31 Decembrie, 1891.

I. Danciu m. p.,
director executiv.

Nicolau Fodorean m. p.,
contabil.

Membrii direcțiunii:

Ioan Is. Tordai m. p. Csutak Lajos m. p. Moșe Țir m. p. Vasile Rus m. p. Ioan Sirb m. p.
președinte.

Subsemnatul comitet de reviziune, esaminând bilanțul present și contul profitului și al perderilor și confruntându le cu registrele principali și secundari ale societății, constatăm, că le am aflat în consonanță cu acelea-și și întru toate exact.

Ofenbaia, în 21 Ianuarie, 1892.

(16) 1—1

Nistor Manciuc m. p. Simion Ciorbea m. p. Petru Papp m. p. Ioan Pop m. p.
președinte. Vasile Gan m. p. Simion Pașca m. p.

Editura și tipariul tipografiei archidiececane.

„MUNTEANA” societate de credit și păstrare pe acții în Ofenbaia.

Convocare.

Domnii acționari ai societății de credit și păstrare „MUNTEANA” se invită conform § 20 din statute la a

III-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ofenbaia la 13/25 Februarie 1892 la 10 ore a. m. în localul scolei române din loc.

Obiectele adunării vor fi:

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului 1891.
2. Raportul comitetului de reviziune.
3. Deciderea asupra conturilor anuali și asupra profitului curat.
4. Ficsarea prețului marcelor de prezență pe anul curent.
5. Modificarea § 7 din statute.
6. Votarea regulamentului afacerilor interne a direcțiunii și oficialilor.
7. Alegerea membrilor în direcțiune pre un nou period de 3 ani.
8. Alegerea unui membru în comitetul de reviziune.
9. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari, cari în înțelesul statutelor § 22 doresc a participa la acésta adunare generală, în persoană sau prin plenipotențat, sunt poștiți a-și depune acțiunile și eventual plenipotența la cassa societății cel mult până în 13/25 Februarie a. c. la 9 ore a. m. Cu atât mai vârtos căci celea vechi se cassază, dându-se nouă acții de 20 fl.

În obiectele ordinare obvinint și modificarea statutelor se trage atențiunea DD. acționarilor asupra § 27, rugându-se a se presenta cât de mulți, respective a-și trimite plenipotența — pentru a fi complet numărul recerut de statute.

Ofenbaia, în 21 Ianuarie, 1892.

(15) 1—1

Direcțiunea.

Redactor responsabil Nicolau Ivan.